OMSLAG

Het heiligenboek

Catharina van Alexandrië. Kom uit voor je mening! ***Tom Zwaenepoel***

Het levensverhaal van Catharina is overladen met legenden, waardoor twijfel ontstaat aan haar bestaan. Ze wordt geboren in Alexandrië als dochter van een koning. Ze is rijk, bevallig en filosofisch geschoold. Nadat een oude kluizenaar haar vertelt dat Christus haar 'bruidegom' is, zoekt ze een priester op en laat ze zich dopen. Ze protesteert in het openbaar, wanneer keizer Maxentius zijn onderdanen verplicht te offeren aan de Romeinse goden. Wanneer ze in een discussie haar gelijk wil bewijzen, roept de keizer vijftig van de geleerdste mannen samen uit alle delen van zijn rijk. Catharina kan hun argumentatie vlot weerleggen. Nadat de aanwezige filosofen en retoren zich hebben bekeerd tot het christendom, worden ze veroordeeld tot de brandstapel.

Catharina, die hen tot het laatste moment bijstaat, wordt twaalf dagen lang opgesloten in een kerker. Hier troost een engel haar en een witte duif brengt haar voedsel. Dan wordt ze gruwelijk gefolterd. Eerst wil men haar verpletteren door een rad met scherpe punten, maar dat duivels tuig breekt uit elkaar. Vervolgens wil men haar verbranden, maar het vuur waait uiteen en verbrandt de beulen. Uiteindelijk wordt ze onthoofd. Volgens de legende stroomt geen bloed, maar melk uit haar halswonde, waarmee de stad wordt bevrijd van de pest. Engelen zouden haar daarop naar de Sinaïberg hebben gedragen.

De naam 'Catharina' is afgeleid van het Griekse *katharos,* wat 'schoon, zuiver' betekent. Ondanks haar adellijke afkomst, overvloed aan weelde en vreugde, vrijheid en schoonheid, kiest ze bewust voor de kuise zuiverheid. Ze is onschuldig, want ze 'handelt' slechts met woorden. Ze is zuiver van hart en veracht elke vorm van ijdelheid.

Niet de professoren van Alexandrië, de antieke hoofdstad van vorming en wetenschap, noch de boeken of voordrachten en de plenaire discussie, maar de ontmoeting met een kluizenaar brengt de doorbraak in Catharina's leven. Bij hem vindt ze alles wat ze zoekt. Ze bezit alle soorten van natuurlijke wijsheid in de kennis van kleine zaken en filosofie. Tijdens de discussie met de keizer staat het christelijke denken tegenover het wereldlijke. Uiteindelijk kan haar wijsheid vijftig geleerde mannen overtuigen en bekeren.

Blijkbaar volstaat één persoon om de christelijke leer op overtuigende wijze 'aan de man te brengen'. Ze doorbreekt het cliché dat wetenschappelijke vorming een mannelijk beroepsprivilege is. Dankzij haar legendarische discussie, haar verstand en streven naar waarheid wordt ze zelfs verheven tot patroonheilige van de filosofen, geleerden en theologen. Catharina is een vrouw die leeft uit de wijsheid die God ons heeft geschonken. Hieraan herinnert de Sinaïberg, waar een klooster haar naam draagt. Hier leven en bidden monniken van alle christelijke religies samen. Hier horen ze Gods woord, waarin de rijkdom van de vaderlijke wijsheid en liefde woont. In de loop van de eeuwen wordt dit klooster een uitmuntende ontmoetingsplaats voor mensen van verscheiden Kerken, tradities en culturen. Door studie leren ze elkaar beter kennen en herontdekken ze de eenheid tussen mannen en vrouwen, tussen volkeren, culturen en landen.

Catharina van Alexandrië is een vroeg voorbeeld van vrouwelijke emancipatie. In haar figuur komen schoonheid, scherp verstand en geleerdheid samen. Haar legende keert de maatschappelijke rolpatronen en waarden om. Hier wordt geen onderscheid gemaakt tussen man en vrouw, maar wordt gelet op de scherpere argumenten en de grotere overtuigingskracht. Door haar zelfbewustzijn en welbespraaktheid trekt Catharina makkelijk mensen aan. Ze laat zich echter niet de mond snoeren. Ook haar denken laat ze niet aan banden leggen.

Met deze houding raadt ze ons aan: heb de moed je eigen leven te leiden! Heb de moed om uit te komen voor je geloof. In een wereld waarin 'de Kerk' wordt gereduceerd tot vastgeroeste clichés en sensatie, herleid tot oppervlakkige 'bevindingen' die bovendien nog vaak uit hun context worden gehaald, is het meer dan nodig om te getuigen over Jezus.

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen,* Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

14 maart, *9 uur,* *Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas).* Eerst een streepje maatschappelijk-spirituele actualiteit in *Close-up*. Vervolgens de bijdrage *Veertig dagen*. Zolang krijgen christenen de tijd om zich voor te bereiden op het paasfeest. Een tijd van versobering, van inkeer zowel als van concrete inzet. Hoe geven mensen op een hedendaagse manier vorm aan deze voorbereidingstijd? In *Twee over EEN* ten slotte praat Lucette Verboven met de vermaarde priester en psychoanalyticus Antoon Vergote. Na zijn studies psychoanalyse in Parijs keert hij terug naar Leuven en richt hij aan de UCL het Centrum voor Godsdienstpsychologie op. In de jaren 1970 geeft hij ook college in Parijs en New York, al blijft zijn vaste stek altijd de universiteit van Leuven. Wat is volgens hem de betekenis van de psychoanalyse voor de godsdienst?

De vrome kudde

Wijze uitspraken *Ingezonden door Herman Reyns*

Na regen komt regent, kijk maar in het woordenboek.

Wie zijn billen brandt, mag blij zijn dat ie niet andersom stond.

Sommige mensen overdrijven nooit,
ze herinneren zich de dingen alleen groot.

Geloof je in liefde op het eerste gezicht,
of moet ik nog een keer langs lopen?

Liefde is blind, daarom kan ze mij niet vinden.

Niets is zo eerlijk verdeeld als het verstand.
Iedereen meent er genoeg van te hebben.

Dat er intelligente buitenaardse wezens bestaan,
wordt feilloos bewezen door het feit
dat ze nog geen contact met ons hebben opgenomen.

Medeleven *Ingezonden door Achiel Vilain*

Aardappel vraagt aan Patatje:

– Waarom kijk jij zo triest?

Patatje antwoordt:

– Omdat ons vader in de puree zit.

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? KERK *&leven* · **Vrome Kudde,** Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DE PUZZELAAR
Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.
Méér van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.
Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: INMIDDELS

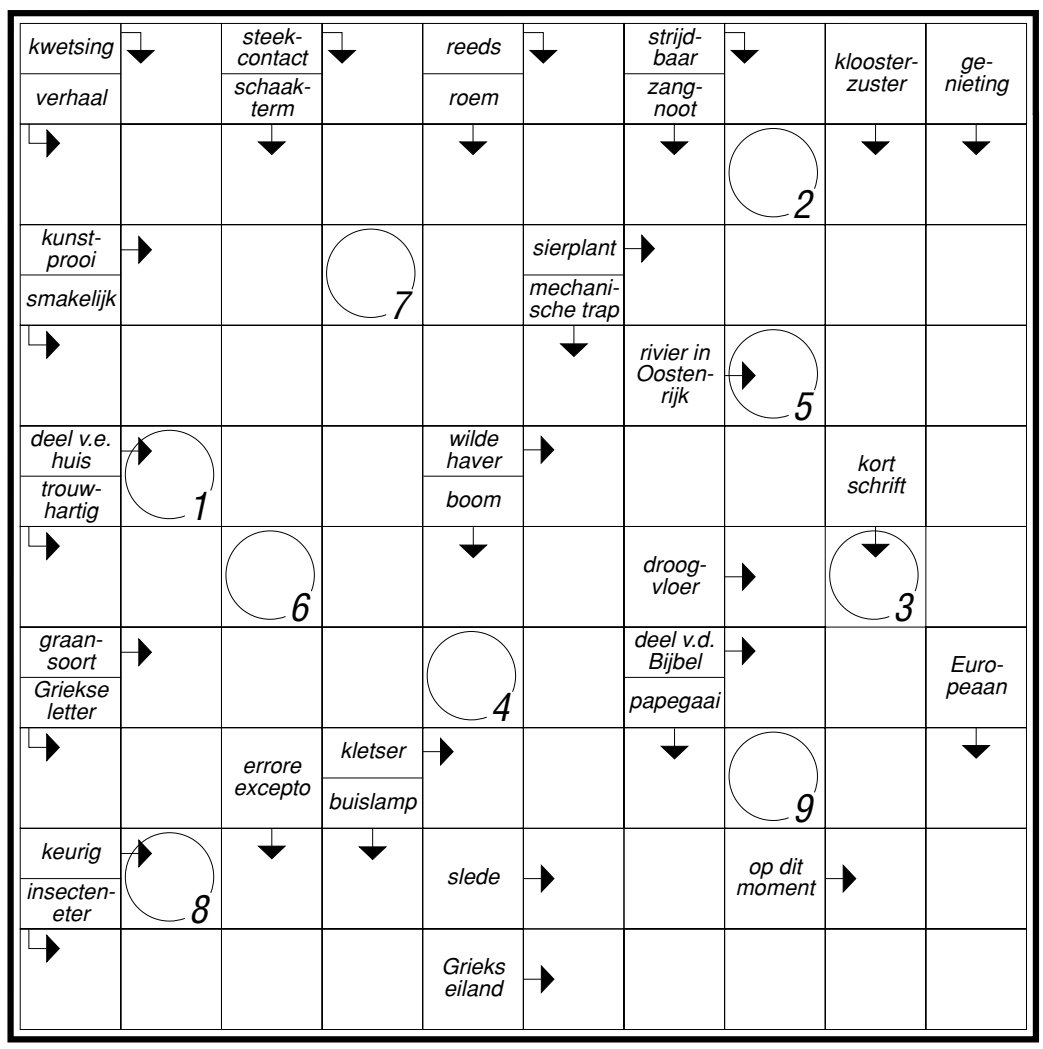

1	2	3	4	5	6	7	8	9